

Návrat na začiatok detektívnej série

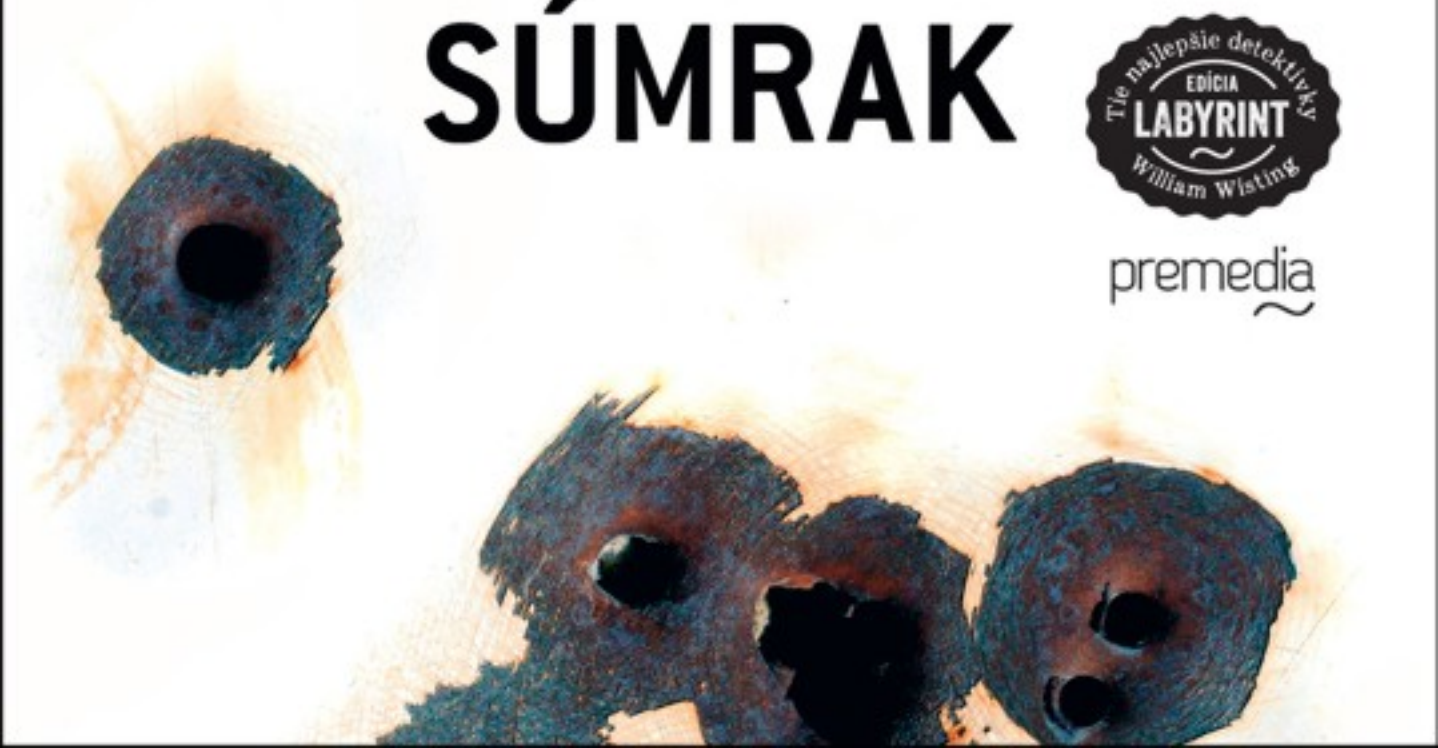

JØRN LIER HORST

SÚMRAK

premedia

premedia

Detektívna séria prípadov Williama Wistinga

1. *Nøkkelvitnet* (Kľúčový svedok)**
2. *Felicia forsvant* (Zmiznutie Felicie)
3. *Når havet stilner* (Keď sa more upokojí)
4. *Den eneste ene* (Jediný)
5. *Nattmannen* (Šarha)*
6. *Bunnfall* (Až na samé dno)*
7. *Vinterstengt* (Na zimu zatvorené)*
8. *Jakthundene* (Poľovné psy)*
9. *Hulemannen* (Jaskynný muž)*
10. *Blindgang* (Zaslepenosť)*
11. *Når det mørkner* (Súmrak)*

.....
* vyšlo v slovenčine, ** pripravujeme

JØRN LIER HORST SÚMRAK

Z nárčiny preložila Zuzana Danjánová

Edícia Labyrint, 25. zväzok

582 S&A podporila vydanie tejto knihy

Jørn Lier Horst

SÚMRAK

Prvé vydanie, www.premedia.sk

Copyright © Gyldendal Norsk Forlag AS, 2016

Copyright © Jørn Lier Horst, 2016

All rights reserved

Preklad © Zuzana Demjánová, 2017

Slovak edition © Premedia Group, 2017

ISBN 978-80-8159-485-4

Súmrak

Čas bude plynúť
Čas sa bude valiť
Generácie budú striedať
generácie

Zo Zem je nádherná
B. S. Ingemann, 1850

„Stará mama umrela pred dvanástimi rokmi,“ povedala žena sediaci na stoličke. „Dožila sa deväťdesiatich siedmich rokov. Dom po nej zdedil brat. Nik v ňom nebýval, ale v lete sme sa pustili do upratovania.“

Wisting sa pozrel na hodinky. Čoskoro sa mal stretnúť s novými študentmi policajnej akadémie. Mal ich privítať na praxi. Keď však počul meno ženy, ktorá čakala na recepcii a pýtala sa naňho, požiadal, aby ju poslali hore.

„Našli sme list adresovaný vám,“ dodala žena a vytiahla z kabelky obálku. Položila ju na stôl a posunula mu ju. Veľkými, obľými písmenami bolo na nej trochu rozochvenou rukou napísané: *Wisting*.

„Domnievam sa, že to je pre vás, však?“

Wisting ju obrátil v ruke. Bola zažltnutá, sucho zašušťala. V myšlienkach sa vrátil o tridsať rokov nazad.

„Áno, je pre mňa.“

„Schovala ju za zarámovanú fotku starého otca,“ povedala žena. „Azda to dáva zmysel.“

Wisting ju poťažkal v rukách. Zatiaľ ju neotvoril.

„Neprečítali ste si ho,“ skonštatoval.

„Nebol pre mňa,“ usmiala sa. „Niektorí členovia našej rodiny vedia, čo sa patrí.“

„Vďaka,“ opätoval jej úsmev.

Žena vstala. Vybavila, pre čo prišla. Wisting ju odpre-

vadil ku dverám s obálkou v ruke. Keď osamel, opäť si sadol a otvoril ju.

Vnútri boli dva hárky popísané odlišným písmom. Prečítal si oba a v podvedomí sa mu začala vynárať akási neurčitá spomienka. Potom ich zložil, vložil naspäť do obálky a zamieril za študentmi.

V zasadačke bolo teplo a dusno. Nieкто zatvoril okno, zdalo sa mu však, že vonku je ešte dusnejšie.

Riaditeľ policajného oddelenia požiadal Wistinga, aby vyšiel na pódium. Až keď na ňom zastal, uvedomil si, že ešte stále drží v ruke starú obálku.

Skĺzol pohľadom po napätých mladých tvárach a počastoval ich tým istým príhovorom ako ich predchodcov za posledných pätnásť rokov.

Bolo ich desať. Všetci mali na sebe čerstvo vyžehlené uniformy. Šesť mužov a štyri ženy. Jedna z nich bola vnučkou muža, ktorý robil to isté, čo teraz Wisting, keď ako policajt začínal. Maren Dokkenová. Nevedel, ktorá to je, zapátral v tvárach žien po akejsi podobnosti so starým Dokkenom, ale nepošťastilo sa mu nejakú objaviť. Zdalo sa mu, že by to mohla byť plavovlasá dievčina s konským chvostom a plnými perami, ktorá sedela neďaleko. Každý študent mal pracovať niekoľko týždňov na odbore vyšetrovania kriminálnych činov. Na úvod im chcel vysvetliť, čo zahŕňa ich práca v praxi.

Keď skončil so zvyčajným príhovorom, zmlkol a udielal si obálkou zľahka do dlane. Riaditeľ sa naňho pozrel a čakal, kedy zide z pódia.

„Rád by som vás...“ povedal Wisting. „Rád by som vás požiadal, aby ste mi pomohli vyriešiť takmer storočnú kriminálnu hádanku.“

Pred tridsiatimi tromi rokmi

1

Bankomatová karta sa vysunula z automatu.

Dočasne mimo prevádzky bolo napísané veľkými bielymi písmenami na zelenej obrazovke.

Wisting sa obrátil k Ingrid, ktorá stála za ním a kolísala dvojičky v kočíku.

„Asi je prázdny,“ povedal a obzrel sa. Pred Vianocami bolo v uliciach plno ľudí.

Ingrid sa usmiala, trochu sa zaklonila a zahľadela sa na temnú večernú oblohu. Začínalo snežiť. Drobučké vločky podobajúce sa na kúsky papiera viseli vo vzduchu, takmer sa nehýbali.

„Keď prídeme domov, môžeme si dať vafle,“ navrhla.

Wisting si vložil kartu do vrečka. Aj tak mu na účte neostalo veľa peňazí. Napadlo mu, že bude musieť zobrať zopár nadčasov.

Objal Ingrid jednou rukou okolo pliec a druhou rukou chytil rúčku kočíka. Dvojičky budú mať čoskoro pol roka. Thomas spal, Line bola hore. Žmurkala a usilovala sa sledovať, čo sa okolo nej deje.

Tisol kočík po ulici Tollbodgaten a zamieril k vydláždenému námestiu pred kostolom, kde svietil vianočný stromček.

Trhovníci mali škriatkovské čiapky a z ich stánkov vonalo varené víno, čerstvé vafle a sladká kaša so škoricou.

V otvorenom ohnivočervenom aute prišiel na námestie škriatkovský orchester a hral koledy.

„To je Rupertov packard!“ vyhrkla Ingrid a ukázala na staré auto.

„Hrá na trúbku,“ usmial sa Wisting a kývol na bradatého muža na prednom sedadle s čiapkou na hlave.

Zastali a počúvali.

Rupert Hansson sa kamarátil s Ingridiným otcom. Keď sa brali, hral v kostolnom zbore sólo na trúbke a z kostola ich odviezol na svojom veteránovi. Bolo to prenikavo červené auto so zelenými kruhmi okolo poohýbaných blatníkov. Na svadbu auto ozdobili brezovými vetvičkami a bielymi stužkami.

„Ktovie, či naštartuje, keď sa budú chcieť odtiaľto pohnúť,“ poznamenal Wisting a pošúchal si ruky.

Ingrid sa sklonila nad kočíkom, aby sa pozrela, či sa dvojičky neodkopali. Potom sa pritisla k Wistingovi a položila mu hlavu na plece.

Rupert Hansson si ich všimol a voľnou rukou ich pozdravil tak, že ju zodvihol k škriatkovskej čiapke. Keď mu Wisting zamával, Rupert mu naznačil, aby ho počkali.

Orchester dohral a Rupert sa otočil k ostatným, aby sa s nimi rozlúčil.

Wisting a Ingrid k nemu podišli. Rupert vystúpil z auta a nazrel do kočíka. Line sa podarilo vyslobodiť si jednu rúčku spod prikrývky a trepotala rukavičkou. Thomas hlboko spal.

„Prvé Vianoce,“ poznamenal Rupert a pozrel sa na Ingrid. „To bude fajn.“

„Tešíme sa na ne,“ usmiala sa naňho.

Wisting pristúpil k veteránovi.

„Myslel som si, že je to auto na leto,“ povedal.

„To aj je,“ kývol Rupert hlavou a vrátil sa k autu. „Ale tu ide o tradíciu. Vždy hráme na vianočných trhoch.“

Chytil do rúk kufrik s trúbkou, položil ho na sedadlo a otvoril ho.

„Na niečo som sa ťa chcel spýtať,“ povedal Wistingovi, zatiaľ čo kládol nástroj na miesto.

„Na čo také?“

„Mohol by si mi zistiť, komu patrí tá stará stodola pri Tveidalskej križovatke?“

„Tam stojí nejaká stodola?“

„Čoskoro sa zrúti,“ odvetil mu Rupert. „Ak bude veľa snehu, tak ďalšiu zimu nevydrží.“

Wisting si vopchal ruky do vreciek.

„Prečo chceš vedieť, komu patrí?“

„Je v nej staré auto,“ odvetil Rupert. „Rád by som ho dal dokopy.“

„Nie sú na okolí nejaké domy?“ spýtal sa Wisting. „Ak áno, mohol by si sa popýtať tam.“

Rupert pokrútil hlavou.

„Myslel som si, že by si mi to vedel zistiť,“ dodal. „Veď na polícii musíte viesť nejaký register, či nie?“

„O podobné veci sa stará skôr magistrát,“ vysvetlil mu Wisting. „Tam by ti azda vedeli pomôcť.“

„Aké je to auto?“ zamiešala sa do rozhovoru Ingrid.

„Nie som si celkom istý,“ odvetil Rupert. „Ale domnievam sa, že ide o starú minervu.“ Všimol si, že Wisting ani Ingrid značku nepoznajú. „Vyrábali ich Belgičania,“ objasnil im. „Skrachovali ešte pred vojnou. Prvé auto kráľa Haakona bola štvorcylindrová minerva, model z roku 1913.“

„Sú zriedkavé?“

Rupert pritakal.

„V Nórsku ich veľa nebolo. Kráľovo auto pravdepodobne

skončilo v šrote. Nikto vlastne presne nevie, čo sa s ním stalo.“

„Ako si sa dozvedel, že v tej stodole stojí staré auto?“

„Povráva sa to,“ odvetil Rupert. „Jeden starší chlapík z klubu veteránov o tom počul od strýka. Vraj ho tam kedysi dávno odtiahli, prikryli celtovinou a odvtedy tam stojí.“

„Kedy sa to malo stať?“

„Niekedy v dvadsiatych rokoch.“

Wisting zodvihol obočie.

„Čiže tam stojí šesťdesiat rokov?“

Rupert horlivo prikývol.

„Ak je to pravda, mohlo by ísť o originál a stále by mohlo byť v dobrom stave.“

Wistinga autá nikdy výnimočne nezaujímali. S Ingrid mali šesťročné volvo. Ale bol zvedavý, prečo také zriedkavé auto niekto odpratal do stodoly a tam ho skrýval tak, aby o ňom nik nevedel.“

„Zájdeš so mnou k tej stodole a pozrieš sa na to?“ vyzval ho Rupert. „Tak aspoň uvidíš, kde je.“

„V tomto?“ spýtal sa Wisting a kývol na starý packard.

Rupert sa zasmial.

„Nie, ten sa domov povezie,“ odvetil a ukázal na parkovisko, kde stál landrover s prívesným vozíkom.

Wisting sa pozrel na Ingrid a kočík. Trhovníci začali baliť stánky.

„Niekedy inokedy,“ odvetil.

„Pokojne choďte,“ namietla Ingrid a oprášila sneh zo striedky kočíka. „Pôjdem s deťmi domov.“

Zrejme jej napadlo to isté, čo Wistingovi: Rupertovi to dlhovali. Za odvoz po svadbe, ani za to, že im na nej hral, mu nezaplatili.

„Potom ťa odveziem domov,“ ubezpečil ho Rupert.

„Tak dobre.“

Wisting vyťahol z vrečka na nohaviciach kľúče a podal ich Ingrid. Vlastne by si mal na niekoľko hodín ľahnúť, kým sa vydá na nočnú zmenu, ale idú len do údolia Tveidalen, to by nemalo byť na dlho.

Ingrid si od neho zobrala kľúče a pobozkala ho na líce.

„Kým prídeš domov, spravím vafle,“ usmiala sa.

Odchádzala preč a kolesá kočíka kreslili do snehu tenké pásy.

Rupert Hanson zašiel po landrover. Wisting ho navigoval k starému packardu. Potom veterána vyteperili pomocou navijaka na vozík.

Wisting sa usadil na sedadlo spolujazdca.

„Najprv ho odveziem domov,“ povedal Rupert.

Wisting prikývol.

Zamieril na západ po ulici Helgeroveien. Snežilo už hustejšie, zdalo sa im však, akoby sa súčasne oteplilo. Asfalt bol pod kolesami áut obnažený, sneh sa na ňom roztopil.

Za Nalumom Rupert odbočil a zacúval pred svoju garáž. Z okna, v ktorom visela adventná hviezda, vyzrela žena.

Wisting vystúpil z auta a otvoril veľkú bránu. Rupert vošiel s autom dnu, potom vystúpil a odpojil vozík. O dve minúty už boli opäť na ceste.

Rupert zapol rádio. Reprodukory prskali, bol slabý signál.

„Miestnu stanicu tu takmer nechytá,“ poznamenal a krútil vypínačom, kým nenašiel verejnoprávne NRK. Stíšil zvuk a obrátil sa k Wistingovi.

„Zašiel som tam na jeseň. V stodole už dlho nik nebol. Je to tam riadne zarastené, pre stromy navôkol budovu skoro nevidno.“

„Dá sa dostať dovnútra?“

„Na dverách visí zámka,“ vysvetlil mu Rupert. „Ale medzi doskami sú štrbiny.“

Ukázal palcom ponad plece na zadné sedadlo.

„Zobral som nejaké baterky. Môžeme si posvietiť dnu a zistiť, či tam je niečo, čo sa podobá na auto.“

Odmlčali sa na takmer štvrťhodinu. Rupert odbočil na ulicu Brunlanesveien. Odtiaľ to bol na Tveidalskú križovatku už len asi kilometer. Predné reflektory auta osvetľovali štíhle kmene stromov. Na konci úzkeho chodníka stála stodola so sedlovou strechou z prehrdzaveného vlnitého plechu.

2

Rupert Hansson zobral zo zadného sedadla dve silné baterky a otvoril dvere. Motor nechal zapnutý.

Aj Wisting vystúpil z auta. Obzrel sa na hlavnú cestu. Starú stodolu nebolo odtiaľ takmer vôbec vidno.

Sneh ešte nestačil pokryť zem medzi stromami. V snehu boli stopy po pneumatikách, vykročili po nich k budove. Vo svetle reflektorov vrhali ich postavy dlhé tieň.

Východnú stenu stodoly a časť strechy obrástli popínavé rastliny, lístie z nich už dávno opadalo.

Nazývať to stodolou je scestné, pomyslel si Wisting. Nikde na okolí nebol žiaden statok a budova pripomínala skôr veľkú kôľňu. Možno bola určená pre traktory a náradie používané pri prácach v lese.

Rupert ukázal baterkou na široké dvojkridlové dvere. Krížom cez ne bola pripevnená závera a na nej visela zámka.

Wisting k nej podišiel a chytil ju do ruky. Bola hrdzavá, zanechala mu na prstoch hnedé flaky. Stačilo by po nej raz buchnúť kladivom alebo kameňom – a povolila by.

Pustil zámku a kráčal za Rupertom Hanssonom k západnej stene budovy. Les sa doplazil až sem a oni sa museli predierať húštinou.

Na stodole neboli okná, no uprostred steny povolilo niekoľko dosiek, lebo sa na ne zvalil strom. Rupert sa oprel

o jednu haluz a vyšvihol sa na kmeň, ktorý sa opieral o stenu. Wisting čakal dole, zatiaľ čo Hansson balansoval vpred. Namieril lúč svetla na dieru v stene a naklonil sa k nej.

Medzi dvomi doskami bola štrbina. Bola priúžka na to, aby do nej vopchal baterku, ale pritisol k nej oko a sledoval kužeľ, ktorý vrhala baterka. Zdalo sa, že vnútri je len jedna veľká miestnosť. Svetlo sa zošmyklo popri starom dvojradličnom pluhu, konskom povoze, koze na pílenie dreva, pozinkovanej vani a fúriku bez kolies. Z brvien na strope viseli reťaze a hrubé laná s kladkami a hákmi. O stenu na náprotivnej strane sa opieral rebrík a ktosi prehodil cez stupienky rybársku sieť.

Kužeľ svetla sa neustále presúval, vlastne ani nebol čas zahľadiť sa na niektorý predmet pozornejšie. Na zlomok sekundy osvetlila baterka aj vnútornú stranu vrát. Wistingovi sa zazdalo, že zbadal reťaz a visiacu zámku, akoby boli dvere zamknuté aj zvnútra.

Svetlo sa kĺzalo po miestnosti a dopadlo na štyri špinavé traktorové pneumatiky, ktoré boli poukladané jedna na druhej. Na sude o pár metrov ďalej zazrel petrolejovú lampu.

Wisting sa posunul, odhrnul nabok niekoľko konárov a našiel širšiu štrbinu medzi doskami. Posvietil si baterkou na vnútornú stranu dvier. Nemýlil sa. Cez dve železné obruče bola prevlečená reťaz a tá bola pripevnená visiacou zámkom.

Namieril kužeľ svetla na petrolejovú lampu na sude. Ležali pri nej zápalky a ešte čosi, nevedel však rozoznať, čo to je.

„Niečo je vzadu,“ vyhrkol Rupert.

Wisting namieril baterku rovnakým smerom ako Rupert. Za niekoľkými prázdnyimi debničkami na zemiaky zazrel vršok zaprášenej celtoviny.

Rupert zoskočil zo stromu.

„Skúsime ju obísť,“ povedal.

Pustili sa hustým porastom, zabočili za roh a dostali sa k zadnej stene budovy. Wisting pritisol baterku ku škáre medzi doskami a nazrel dnu. Zacítil zatuchlinu. Všimol si debničky od zemiakov a laná, čo viseli zo stropu, ale aj niečo pozdĺžne, čo bolo prikryté celtovinou.

„Mohlo by to byť staré auto,“ vyhlásil a namieril naň lúč svetla. Domnelé auto bolo vzadu vyššie, predná časť bola položená viditeľne nižšie – ako býva zvykom pri klasických veteránoch.

„Posviet' na podlahu,“ požiadal ho Rupert, ktorý hľadel dnu cez užšiu štrbinu kúsok od neho.

Wisting sklonil baterku. Celtovina visela až k zemi, ale vzadu ju prehodili trochu nakrivo a nesiahala až na zem. Medzera pri podlahe bola práve taká široká, aby odhalila splasnutú pneumatiku.